

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Galasia Ca'

*Pabən' chguape' diox beṇə' ca' chso'elao' Cristən'
Galasian'*

¹⁻² Nada' Pab chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' yež ca' de'en zjəchi' gan' nzi' Galasia. Chguapto' le'e diox txen len yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' nitə' nga. Caguə beṇəch na'anə' gwlej nada' o bsele'e nada' par naca' apostol. Jesocristən' txen len Xē' Diozən' ben' bosban le' ladjo beṇə' guat ca', lega'aque'en gosə'əbeje' nada' par naca' apostol. ³ Chona' orasyon par nič Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca' so' cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yičjla'ažda'olen'. ⁴ Beṇə' ca' ža' yežlyo nga tyemp nga zocho ṇa'a nite'e xni'a de'e malən'. Jesocristən' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' par gwduxjue' xtolə'əchon' nič ca' bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Bene' ca' čhedə' can' gwyazlažə' Xacho Diozən' gone'. ⁵ Ledoye'ela'och Diozən' zejlicane. Can' gonggaczcho.

*Bitoch bi dižə' de de'e guac əṇacho dižə' güen dižə'
cobə*

⁶ Diozən' gwleje' le'e par nič Xi'ine' Cristən' cha-clene' le'e. Na' chebanda' can' chonlen' lgüegwzə' bachbejyichjle Diozən'. Na' lgua'a de'e gwzenagle dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' de'en be'elena' le'e, bachzenagzechle che yeto de'en chaquele naquə' dižə' güen dižə'

cobə. ⁷ Pero bito naquən dižə' güen dižə' cobə. Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' to de'e zda clelə na' chso'one' ca chacžejlažə'əle che de'en bsd əblo'ito' le'e. ⁸ Žalə' neto' əchyixjue'eto' yeto de'en bito naquən lebe len dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babsed bablo'ito' le'e, Diozən' gone' par nič cuiayi'ito' zejlicane, na' la'anə' to angl beṇə' za' yoban' chixjui'e xtižə' Cristən' clelə, leczə cuiayi'e. ⁹ Can' bagwnia' antslə, leczə can' chnia' na'a. Notə'ətezə beṇə' chixjui'e de'en bito naquən lebe len dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babsed blo'ito' le'e, Diozən' gone' par nič cuiayi'e zejlicane.

¹⁰ Echnia' ca' par nič yebei Diozən' len nada', caguə par nič yebei beṇəchən' nada', na' caguə par so'olaže'e can' chona' na'anə'. Žalə' chi' yichja' naclə gona' par nič so'olažə' beṇəchən' can' chona' bito chzenaga' che Cristən' žalə' ca'.

Diozən' gwleje' Pabən' par goque' apostol

¹¹ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babe'elena' le'e bito naquən xbab che beṇəch. ¹² Caguə beṇəch na'anə' bzenene' nada' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' na' niqe əṇacho beṇəch na'anə' bene' ca gwyejni'ichda'an. Cuiṇ Jesocristən' bzejni'ine' nada' dižə' güen dižə' cobən'.

¹³ Babenczele dižə' can' bena' antslə catə'an ne'e naogua' costombr che neto' beṇə' Izrael. Lechgualə blagzejə blagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən', go'onda' yonitlaoga'aca'ane'. ¹⁴ Na' gwche'echgua' yichja' che costombr de'en gosə'ənao de'e

xaxta'ogua'a ca' can' gwse'ejni'alaže'e Diozən', na' bichlə de'en gwso'one' gwsa'aque' par yebei Diozən' lega'aque' laogüe de'en gosə'anaogüe'en. Bsedəcha' de'e ca' mazəchlə can' bososed zan beṇə' Izrael l̥juežja' ca' beṇə' ca' gwsa'aljə ca tyempən' golja'anə'. ¹⁵ Catə' cuiṇə' galja' Diozən' bsi'e xṇeze gona' xšine'enə'. Gwleje' nada' par gona'an chedə' nži'ilaže'e nada'. ¹⁶ Na' catə' bžin ža ben Diozən' can' gwchoglaogüe'en gone', nach bzejni'ine' nada' de que Jeso'osən' naque' Xi'ine'. Bzejni'ine' nada' par ničh chjətixjui'a xtiže'enə' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. Na' dezd ža na' notono gwṇabda' əgwzejni'ine'en nada'. ¹⁷ Na' nic gwya'a Jerosalennə' par ničh beṇə' ca' zjənaquə apostol antslə ca nada' yoso'osed yoso'olo'ine' nada' che Jeso'osən'. Zgua'atec gwya'a gan' nzi' Arabia, na' Arabia na' beza'a bežina' Damascon'.

¹⁸ Gwde šon iz gwya'a Damascon' nach gwya'a Jerosalennə' jəlaṇa'a Bedən' na' jsoa' len le' žda'obiž. ¹⁹ Pero bito bžaga' apostol ca' yela' sino tozə Jacob beṇə' bišə' Xanchon'. ²⁰ Nezcze Diozən' de que de'e nga chzoja' le'e naquən de'e li.

²¹ Nach gwya'a yež ca' zjəchi' gan' nzi' Siria na' Silisia. ²² Na' ca naquə beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' yež ca' zjəchi' gan' nzi' Jodea, bitonə' so'ombi'e nada' ca orən'. ²³ Con bazjənenene' rson de que bitoch chlagzejə chlagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' de que bachyixjui'a xtiže'enə', len antslə go'onda' gona' ca yesə'əbejyichj beṇə' ca' len. ²⁴ Na' beṇə' Jodea ca' chso'onlilažə' Cristən' gwso'ela'oche' Diozən' de'en bachonlilaža'a Cristən'.

2

Apostol ca' yelá' gwza'azlaže'e can' ben Pabən'

¹ Na' gwde žda' iz gwy'a Jerosalennə' nach gwy'a de'e yoblə len Bernaben', na' leczə gwčhi'a Titon'. ² Diozən' bene' mendad ša'a, na' de'e na'anə' gwy'a. Na' btoba' beṇə' ca' zjənaquə blao entr beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Jerosalennə' na' lega'acze' bzejni'ida' bin' chyixjui'a len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael catə'an cho'elena' lega'aque' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'. Bzejni'iga'acda'ane' bin' chsed chlo'ida' chedə' go'onda' əsa'azlaže'e de'en chsed chlo'ida' beṇə' ca' par nič ca' cui yesə'əne' de que bito bi zaquə' de'en chona' na' de'en babena'. ³ Ca goquən' bito cholə gwso'one' byen so beṇə' ljuežja' Titon' seņy de'en ne' sirconsision, la'aṇə'əczə cui naque' beṇə' Izrael. ⁴ Goc ca' la'aṇə'əczə gwnitə' beṇə' gosə'əne' cheyalə' soe' seņyən'. Gwnitə' beṇə' gosə'əlen beṇə' bišə'əcho ca' Jerosalennə' ca orən', parzə nič yesə'əgüie' šə naoto' costombr ca' de'en nyoj le'e lei che neto' beṇə' Izrael. Gwse'enene' gwso'one' byen yoguə' beṇə' so'onlilaže'e Cristən' yesə'ənaogüe' costombr ca' len la' nezecho chebei Diozən' chio'o por ni che de'en chonlilažə'əcho Cristən', caguə por ni che šə choncho complir bi de'en na lein'. ⁵ Pero nada' na' Bernaben' ni latə'əzə bito bzenagto' che beṇə' ca'. Con gwzochechtezəto' bento' par nič gaquə talenchle dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babe'elento' le'e na' de'en naquə de'e li, sin cui bi bichlə gonle.

6 Na' beṇə' ca' gwsa'ac blao entr beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jerosalennə', bito gwse'enene' gwša'a can' chsed chlo'ida' che Cristən'. Enia' ca' la'anə'əczə bito bi nonən len nada' šə gwsa'aque' beṇə' blao o šə cui gwsa'aque', la' par len Diozən' tozəczə can' zaquə' yoguə'əloḷ beṇə'. 7 Gwsa'acbe'ine' de que Diozən' ngü'e' lao na'a əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' ngü'e'en lao na' Bedən' chyixjui'en len beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca'. 8 Diozən' len yelə' guac che'enə' chaclene' Bedən' par niç chyixjui'e xtižə' Cristən' len beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca'. Na' lecze'enə' chaclene' nada' len yelə' guac che'enə' par niç əchyixjui'a xtižə' Cristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

9 Jacobən' len Bedən' na' len Juannə' zjənaquəche' beṇə' blao entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'əlaogü'e' Cristən' Jerosalennə'. Na' catə' lega'aque' gwsa'acbe'ine' can' chaclen Diozən' nada' par chona' xšine'enə' nach gwso'oxe'e na'anə' len na' Bernaben' par boso'olo'e de que chsa'azlaže'e can' chonto' txen len lega'aque'. Na' gwsa'aquene' güenczən' gonto' xšin Diozən' entr beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' lega'aque' so'one'en entr beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca'. 10 Tozə de'en gwse'e neto' gonto', gaquələnto' beṇə' yašə' ca' chso'elao' Cristən'. Na' de'e liczə chi'ichgua yichja' gaquələna' beṇə' yašə' ca'.

Pabən' gwdilə' Bedən' Antioquian'

11 Na' gwdechlə gwya'a Antioquian'. Na' žlac zoa' na' bidə Bedən' gan' nitə' beṇə' ca' chəsə'ədopə

chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' na' gwdila'ane'
 can' chone', chedə' bla'alaon chone' de'e mal.
 12 Quingan' goquə catə' ze'e bžine' Antioquian',
 gwzolaogüe' che'ej chaogüe' txen len beṇə' ca'
 chso'onlilažə' Cristən' la'anə'əczə cui zjənaque'
 beṇə' Izrael, pero gwdechlə catə' besə'əžin beṇə'
 Jerosalen ca' beṇə' ca' bselə' Jacobən', bitoch
 gone'ene' ye'ej gaogüe' txen len beṇə' ca' cui
 zjənaquə beṇə' Izrael. Bžebe' bi yesə'əna beṇə' ca'
 chso'on xbab de que notə'ətezə beṇə' chonlilažə'
 Cristən' cheyałə' soe' señy de'en ne' sirconsision.
 13 Nach beṇə' Izrael ca' yelə' nitə' Antioquian'
 chso'onlilaže'e Cristən' leczə besyə'əbiže'e cuich
 əgwse'ej əgwsa'ogüe' txen len beṇə' ca' cui
 zjənaquə beṇə' Izrael, na' gosə'əgo'oyele'e
 Bernaben' par niçh lencze' bebiže'e. Na'
 besyə'əbiže'e parzə niçh yesyə'əbei beṇə' Jerosalen
 ca' lega'aque', la'anə'əczə gosə'əṇezene' naquən güen
 əse'ej əsa'ogüe' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə
 beṇə' Izrael. 14 Gocbe'ida' bitoch chso'one' can'
 cheyałə' gon chio'o nombi'acho dižə' güen dižə'
 cobə de'en chzejni'in che Cristən' na' de'en naquə
 de'e li. De'e na'anə' gwdila' Bedən' lao yoguə'
 beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e
 Cristən', goža'ane': "Le' naco' beṇə' Izrael, pero
 bagwlejyichjo' costombr che chio'o beṇə' Izrael
 par chono' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə'
 Izrael. De'e na'anə' bito cheyałə' gono' byen
 so'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' na
 costombr che chio'o beṇə' Izrael."

*Con beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənaque'
 beṇə' güen lao Diozən'*

15 Neto' goljəto' naquəto' beṇə' Izrael, na' bito goljəto' entr beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən'.
 16 Diozən' bito əṇe' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' por ni che bi de'en choncho. Con beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənaque' beṇə' güen lao Diozən'. Lenczə neto' bachonlilažə'əto' Cristən' par nič Diozən' ne' cheto' de que banaquəto' beṇə' güen laogüe'enə'. Bito ne' ca' che notə'ətezcho por ni che šə choncho bi de'en na lein' goncho.

17 Na' notə'ətezə chio'o naccho beṇə' Izrael, antslə ze'e əṇa Diozən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə', bzejni'ine' chio'o de que tozə ca beṇə' malən' naccho len yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca', pero la'əṇə'əczə bzejni'ine' chio'o de que tozə ca beṇə' malən' naccho len yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca' bito əṇacho de que Crist nan' bene' par nič naccho beṇə' mal. Na' šə can' chaquecho lechguale clelən' choncho xbabən'.
 18 Chio'o babechojcho xni'a costombr ca' de'en zjənyoj le'e lei chechon' na' šə yozo cuincho xni'aga'aqueinə' de'e yoblə, le'e nacbia'ate de que de'e malən' choncho.
 19 Lein' chzejni'in chio'o de que naccho beṇə' mal par nič nezecho bito naccho beṇə' güen lao Diozən' por ni che de'en choncho bi de'en na lein'. Na' na'a chio'o chonlilažə'əcho Cristən' con yo'o yichjcho sotezə socho gwzenagcho che Diozən'.
 20 Nada' nezdə de que ndil ngoda'a txen len Cristən' catə'ən gwso'ote'ene' le'e yag corozən'. Na' bitoch zoa' to gwłaza' sino Cristən' zolene' nada'. Na' de'en chona' na'a chona'an con can' na Xi'in Diozən' ben' chonlilažə'a. Len' chaquene' checho na' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' por ni checho.

21 Diozən' nži'ilaž'e chio'o na' bsele'e Cristən' par nich gonlilažə'əchone' na' gaccho beṇə' güen lao Diozən'. Na' bito che'enda' gwzoa' ca'alə de'en bene' ca', gaquəda' de que por ni che bi de'en chona' naca' beṇə' güen lao Diozən'. Žalə' por ni che de'en choncho bi de'en na lein' əṇa Diozən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' bito byažjən əgwnežjo cuin Cristən' por ni checho žalə' ca'.

3

Naccho beṇə' güen lao Diozən' chedə' chonlilažə'əcho Cristən', caguə por ni che de'en choncho complir can' na lein'

¹ Le'e beṇə' Galasia, nchoḷ yichjla'ažda'olen' ca de'en baboso'oḳoayag beṇə' le'e par chaquele cheyalə' naole costombr ca' de'en na lein'. Clar juisy babzejni'ida' le'e can' gwso'ote' Cristən' le'e yag corozən' por ni checho. ² De'e ngazən' chṇabda' le'e: ¿Ezo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che de'en chonle complir can' na lein'? Bito, sino zon lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che de'en bachonlilažə'əle Cristən'. ³ Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'olen' dezd catəən gwzolao chonlilažə'əle Cristən'. Na'alje ¿əde'e tant nchoḷ yichjla'ažda'ole na'anə' chaquele chyažjən so señyən' lao cuerp chelen' par yeyož gonle can' chene'e Diozən'? ⁴ De'e zan de'e baboso'oči' boso'osaguə' beṇə' le'e laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. Na' ¿bixa parən' bguo'o bchejlažə'əle len de'e ca' šə ṇa'a sole señy de'en ne' sirconsision? Pero bitolja əṇacho de que sole señyən', la' šə solen cuejyichjle de'en chonlilažə'əle Crist na'anə'.

⁵ Nezczele de que Diozən' babenə' Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'olen' na' chone' milagr entr le'e, chedə' bachonlilažə'əle Cristən' na' bachzenagle che', caguə chac ca' por ni che de'en chonle complir bi de'en na lein'.

⁶ Na' ca'aczən' nyoj Xtižə' Diozən' cho'en dižə' che de'e Abraannə' nan de que benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que naque' benə' güen laogüe'enə'. ⁷ Cheyalə' ənezele de que yoguə' benə' chso'onlilažə' Diozən' can' benlilažə' de'e Abraannə' le', lao Diozən' zjənaque' xi'in dia che de'e Abraannə'. ⁸ Diozən' bsi'e xneze par nič chone' len le'e cui nacle benə' Izrael can' chone' len neto' benə' Izrael, ca de'en ne' che notə'ətezcho chonlilažə'əchone' de que naccho benə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' gože' de'e Abraannə' dižə' güen dižə' cobə nga: “Gona' güen len benə' ca' ža' yoguə' nasyon, benə' ca' so'onlilažə' nada' can' chonlilažo'o nada'.” ⁹ Na' can' naquən, Diozən' chone' güen len benə' ca' chso'onlilažə' le' can' bene' güen len de'e Abraannə' por ni che de'en benlilažə' de'e Abraannə' le'.

¹⁰ Na' notə'ətezə benə' chon xbab de que gaque' benə' güen lao Diozən' por ni che šə chone' bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən', de'e mal juisy gaquə che' šə ca', chedə' notono no yesə'əzoi par so'one' cayanə'ən nannə'. Can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “De'e mal juisy gaquə che notə'ətezə benə' šə cui nitə'ətezə nite'e so'one' complir yoguə'əloj can' na lein' dote tyemp.” ¹¹ Na' Xtižə' Diozən' nyojən nan: “Diozən' ne' che benə' chso'onlilažə' le' de que zjənaque' benə' güen laogüe'enə', na' de'e na'anə' guatə'əczə yelə' mban chega'aque' zejlicane.” Na'

de'en nan ca' nezecho de que Diozən' bito əne' che notə'ətezcho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' por ni che šə choncho bi de'en na lein' goncho. ¹² Beṇə' zan chsa'aquene' so'one' can' na lein' sin cui chso'onlilaže'e Diozən', con yo'o yichjga'aque' de'en nan: “Notə'ətezə beṇə' chon cuaselol can' na lein' gaquə bane' zejlicane.”

¹³ Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par nič ca' cui gaquə de'e mal juisy checho ca de'en cui chzoicho par goncho cuaselol can' na lein'. Bnežjw cuine' goc de'e mal juisy che' lgua'a chio'o. Goc che' can' nyojən nan: “De'e mal juisy chac che notə'ətezə beṇə' chso'ote' choso'ode'ene' le'e yag.” ¹⁴ Goc ca' par nič lenczə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael so'onlilaže'ene' na' nite'e mbalaz ca mbalazən' gwzo de'e Abraannə' laogüe de'en benlilaže'e Diozən'. Na' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' ža, Diozən' bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' can' bene' lyebe.

Lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə'

¹⁵⁻¹⁶ Ca naquə Diozən' bene' lyebe len de'e Abraannə' can' gone' güen len xi'in dia che'enə', be'e dižə' che tozə xi'in dia che de'e Abraannə', na' che Crist nan' be'e dižə'ən ca'. Beṇə' bišə', quingan' naquən len notə'ətezə beṇə' choso'oza' yiš, catə' babeyož boso'oze'en bito gaquə əna toe' de que cui gone' can' nannə' na' bito gaquə gwzanch yetoe' can' nannə'. ¹⁷ Na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə' ža, gwxaquə'əleben ca to yiš de'en choso'oza' beṇə', chedə' la' Diozən' bito gwšə'e can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. Ne'e choncze' con can' gože'ene'enə'. Na' bagwde tap gueyoa

šichoa iz ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə' nach bene' par nič bzoj de'e Moizezən' lei che'enə'. Na' la'aŋə'əczə Diozən' bnežjue' lein' bito ənacho cuich chone' can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. ¹⁸ Žalə' Diozən' ne' de que beŋə' ca' chso'on cuaselol can' na lein' zjənaque' beŋə' güen, bito chaclene' beŋə' can' bene' lyebe gaquəlene' žalə' ca'. Pero cuine'en ne' che chio'o chonlilažə'əchone' de que naccho beŋə' güen laogüe'enə' por ni che lyebe de'en bene' len de'e Abraannə'.

¹⁹⁻²⁰ Leczə byažje lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Diozən' bnežjue'en par beŋə' ca' gwnitə' bedote catə'an cuiŋə' yidə Cristən' par nič gwsa'acbe'ine' de que chso'one' contr can' non Diozən' mendad so'one'. Cristən' golje' lao dia che de'e Abraannə' na' che le'enə' be' Diozən' dižə' catə'an bene' lyebe len de'e Abraannə'. Na' ca naquə lein' Diozən' bene' par nič angl ca' boso'onežjue'en de'e Moizezən'. Na' Diozən' bchine' de'e Moizezən' par bzejni'ine' beŋə' Izrael ca' can' na lein'. Pero catə' ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə' notono no bchine' par əgwzejni'ine' de'e Abraannə'.

Lein' chzejni'in chio'o de que choncho de'e mal

²¹ Na' bito cheyalə' goncho xbab de que lei de'en bzoj de'e Moizezən' chonən contr can' non Diozən' lyebe gone'. Pero lein' bito gaquə yocobən yichjla'ažda'ochon'. Žalə' gaquə yocobən yichjla'ažda'ochon' guaquə goncho can' na lein' nach gaccho beŋə' güen lao Diozən' žalə' ca'. ²² Pero Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que yoguə'əlol beŋachən' yesə'əzi'e castigw zejlicane por ni che xtolə'əga'aque'enə'. Na' nyojən ca'

par niçh con beṇə' so'onlilažə' Jesocristən' bito yesə'azi'e castigon', sino gaquə güen çhega'aque' can' ben Diozən' lyebe len de'e Abraanṇə'.

²³ Ca naquə neto' beṇə' Izrael catə'an bitonə' əgwzejni'i Diozən' neto' de que cheyalə' gonlilažə'ato' Cristən', nchoglaon çheto' de que si'ito' castigw zejlicane çhedə' nombi'ato' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' bito chonto' can' nanṇə'.

²⁴ Par neto' lein' gwxaquə'əleben ca to mos əznia beṇə' chgüia chye' xi'in beṇə', de'e zan de'e che'ebo' gombo' na' de'e cui gombo'. Pero ṇa'a babidə Cristən' na' baltezəto' chonlilažə'ato'one' Diozən' ne' de que naquəto' beṇə' güen laogüe'enə' na' can' ne' che notə'ətezcho. ²⁵ Na' de'en babidə Cristən' bitoch gwxaquə'əlebe lein' ca to mos əznia par neto' beṇə' Izrael, neto' bachonlilažə'ato'one'.

²⁶ Yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho xi'in Dioz. ²⁷ Na' notə'ətezcho šə bagwchoa-cho nisən' par blo'echo de que ngodə'əcho txen len Jesocristən', bachzolao chac yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə'. ²⁸ Na' tozəczə can' zaquə'əcho lao Diozən' šə naccho beṇə' Izrael o šə cui naccho, šə naccho beṇə' esclabo o šə cui naccho, na' šə naccho beṇə' byo o šə naccho no'olə. Yoguə'əcho banaccho tozə laogüe de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən'. ²⁹ Na' de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən', lao Diozən' naccho xi'in dia çhe de'e Abraanṇə' na' len chio'onə' gon Diozən' güen can' bene' lyebe gone' len xi'in dia çhe de'e Abraanṇə'.

4

¹ To beṇə' gwni'a šə zo xi'ine', bi'inan' si' byen

che'enə'. Pero na' žlac ne'e nacbo' bidao' bito nacho mbalazəch chac chebo' cle ca che to mos la'anə'əczə gwžin ža gaquə lao na'abo' yoguə' de'en de che xabo'onə'. ² Beṇə' ca' nitə' lo'o yo'o ližbo'onə' ne'e choso'ogüia choso'oye'ebo' na' ne'e chesə'anabi'ebo' žlac cuiṇə' cha'obo' na' žlac əžin ža co'o xabo'onə' lao na'abo' de'en deine'enə'. ³ Can' goquə len neto' beṇə' Izrael, žlac cuiṇə' yidə Cristən' gwxaquə'əlebeto' ca xi'in beṇə' gw-nia'anə'. Diozən' bene' mendad naoto' yoguə'əlol costombr de'en na lein'. Na' de'e na'anə' par neto' lein' gwxaquə'əleben ca beṇə' ca' chəsə'anabia' xi'in beṇə' gwni'anə' žlac cuiṇə' žin ža si'ibo' de'en de che xabo'onə'. ⁴ Pero catə' bžin ža bžia Diozən' bia' bsele'e Xi'ine'enə' yežlyo nga, gwxa to no'olə le'. Na' Xi'in Diozən' leczə bzenague' che lein'. ⁵ Na' le'enə' bedəyene' par nič yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' zocho mbalaz ca mbalazən' so xi'in beṇə' gwni'anə' catə'an əžin ža gaquə lao na'abo' byenṇə'. Cristən' bedəyene' par nič nezecho bitoch chonən byen naocho costombr ca' de'en zjənyoj le'e lei che neto' beṇə' Izrael.

⁶ Na' de'en bagwcuə' Diozən' chio'o ca xi'ine', babsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' de'en leczə naquə Spirit che Xi'ine' Cristən'. Na' Spiritən' chaclenən chio'o par nič cholgüižcho Diozən' che'echone': "Xa." ⁷ Diozən' bagwcue'e chio'o ca xi'ine' caguə par cue'e yichjcho costombr ca' de'en non lein' mendad. Gwcue'e chio'o ca xi'ine' par nič chac güen checho can' bene' lyebe gaquə che xi'in dia che de'e Abraanṇə'.

Pabən' chi' yichje' naquən' chso'on beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'

8 Antslə catə'an cuiṇə' gombi'ale Diozən' gwyejṇi'alažə'əle bi de'e ca' cui zjəzaquə' par šejṇi'alažə'əcho, na' lega'aguən gosə'anabi'an xbab chelen'. 9 Pero ṇa'a banombi'ale Diozən' o šə güench əṇacho de que Diozən' banombi'e le'e. Chebanchgüeida' chele de'en chebiguə'əle gosxanlə na' bachezo cuinle xni'a costombr ca' che biquə' de'en ye'ej gaocho, che ža ca', na' che cuerp chechon'. Costombr ca' bito gwsa'aguən par yesyə'əbejən chio'o xni'a de'e malən' na' leczə caguə bi zjəzaquə'ən ṇa'a par əsa'aclenən chio'o. 10 Bagwzolaο naole costombr che neto' beṇə' Izrael che lṇi ca', che ža ca', che bio' ca', che tyemp ca' na' che iz ca'. 11 Chžeba' šə cuich əgwzenagle che de'en babsed blo'ida' le'e, la' šə cuich gwzenagle chei, cuiayi' de'en bena' entr le'e.

12 Beṇə' bišə', chatə'əyoida' le'e gonle can' babena' nada' de'en babchojyichja' costombr che neto' beṇə' Izrael de'en zjənyoj le'e lein' ničh zoa' chona' žin entr le'e: Na' ca' naquə' bedəsoa' len le'e bito ṇacho de que babenle mal len nada'.

13 Nezczele chacšenda' de'en bida' de'e neche, na' gwɔixju'i'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejṇi'in che Cristən' len le'e. 14 Na' de'en chacšenda' ca' orən' zaquə'ən par gue'ile nada', pero bito bgue'ile nada', sino bzenagczle xtiža'anə'. Na' do yichj do lažə'əle bgüialaole nada' ca'aczə chgüialaogüe to angl che Diozən' o ca'aczə cuin Jesocristən'.

15 Mbalaz gwzole de'en benle ca' len nada', na' ĵbixchen' cuich chonle ca' ṇa'a ža? Nezdə' de'e tant goquele chia' xte bebeile bzanele bitə'ətezə de'en deile na' lente cuinle par goclenle nada'. 16 ĵEpor ni che de'en cho'elena' le'e dižə' lin' bachaquele de

que naca' beṇə' contr chele ža?

17 Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e ṇa'a lechguale zjəchi' yichjga'aque' le'e, pero caguə par niḥ so'one' güen len le'enə' sino par niḥ yesyə'əbeje' le'e cuich gonle txen len neto'onə' na' par niḥ cue'e yichjle lega'acze'enə'. 18 Naquəczən güen yesə'əbe'eyichj beṇə' le'e do tyempte, caguə catə'əzən' zoa' len le'e na' con šə so'one' güen len le'e. 19 Xi'indaogua'a, de'e yoblə chžaglaogua'a lo'o la'ažda'ogua'anə' por ni che le'e can' chžaglaog to no'olə beṇə' chzan, na' əžaglaochcza' xte catə'əch gaquə yichjla'ažda'olen' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'. 20 Žalə'əšga zoa' len le'e ṇa'a, nža'alə can' gaquə ṇia' le'e. De'e li lechguale chacžejlaža'a chele.

De'e Agar na' de'e Sarən'

21 Le'e chene'ele ṇaole costombr che neto' beṇə' Izrael de'en zjənyoj le'e lei de'en bzoj de'e Moisezən', ħəbitonə' yenele can' na de'en nyojənnə'? 22 Nan de que gwnitə' chopə xi'in de'e Abraannə' bi'i byo, tobo gwxaṇ to no'olə naquə esclabo che' na' yetobo' gwxaṇ no'ol checze' no'olən' bito naquə esclabo. 23 Na' bi'in gwxaṇ no'olə esclabon' goljbo' chedə' gwzolen de'e Abraannə' le' pero bi'in gwxaṇ no'ol checze' goljbo' chedə' Diozən' bene' par niḥ goc complir can' bene' lyebe de que sane' la'anə'əczə naque' beṇə' güiž. 24 Na' de'en goc che no'ol ca' chzejni'in chio'o che chopte lyebe de'en ben Diozən' naclən' gaquəlene' beṇə' Izrael ca'. No'olə esclabo ben' le Agar gwxaquə'əlebene' ca lei de'en ben Diozən' mendad bzoj de'e Moisezən'. Bzoje'en par de'e xaxta'o neto' beṇə' Izrael lao ya'a Sinain' beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca esclabos.

25 Na' doxen nasyon Izraelan' gwxaquə'əleben ca de'e Agarən' no'olə esclabo che de'e Abraannə'. Diozən' bnežjue' de'e xaxta'oto' ca' lein' lao ya'a Sinain' gan' nzi' Arabia, na' xte ža neža beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' zjanaque' ca esclabos chedə' chsa'aquene' chonən byen yesə'ənaogüe' yoguə' costombr ca' de'en na lein'. 26 Pero yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən', babozoe' chio'o binlo len Diozən', na' naquən to goclen de'en bene'. De'e na'anə' nezecho bito chonən byen naocho costombr ca' de'en na lein'. 27 Diozən' bene' par nič to profet beṇə' be' xtiže'enə' cana' bzoje'en de que beṇə' zanch so'onlilažə' Cristən' cle ca beṇə' ca' yesə'ənao costombr ca' de'en na lein'. Na' quinga na de'en bzoje'enə'.

Bebei no'olə güiž, no'olə cui no chzan,

Bisya'a yelə' chebei chio', le' cuinə' gaco' bes che yelə' sannə', chedə' sano' bi'i zan.

Na' le' cui no xi'inə' ne'e so,

Nitə'əch xi'inə' clezə can' nitə' xi'in no'olən' bagwxan to xi'in be'en chio'onə'.

28 Ca naquə' Isaaquən' xi'in de'e Abraannə' goljbo' por yelə' guac che Diozən' chedə' can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. Le'egatezə ca' chio'o ža, por yelə' guac che Dioz na'anə' bachone' chio'o cuent ca xi'in dia che de'e Abraannə' chedə' can' bene' lyebe gone'. 29 Bi'i che de'e Agarən', bi'in goljə por ni che de'en gwzolen de'e Abraannə' le' blagzejə blagzidbo' Isaaquən' bi'in ben Spirit che Diozən' par gwxa de'e Sarən' no'olən' goquə beṇə' güiž. Le'egatezə ca' ža neža beṇə' Izrael ca' chesə'ənao costombr ca' de'en na lein' choso'olagzejə choso'olagzide' chio'o

chonlilažə'əcho Cristən'. ³⁰ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que Diozən' gože' de'e Abraannə': "Bebej no'olə esclabon' len bi'i che'enə', chedə' bi'i che'enə' bito əgwnežjua'abo' de'en nona' lyebe əgwnežjua' bi'in gwxaan no'ol chio'onə'."

³¹ De'e na'anə' beṇə' bišə' nezecho laogüe de'en chonlilažə'əcho Cristən' gwxaquə'əlebecho ca xi'in de'e Sarən' no'olan' bito goquə esclabo, caguə ca xi'in de'e no'olə esclabon'.

5

Bito chonən byen ṇaacho costombr de'en na lein'

¹ Catə'an benlilažə'əcho Cristən' le' bebeje' chio'o lao yoguə' de'en choncho chaquecho chebei Diozən' chio'o laogüe de'en chonchon'. De'e na'anə' bito aṇacho yebeiche Diozən' chio'o šə ṇaacho costombr ca' can' na lei che neto' beṇə' Izrael.

² Nada' Pab əchnia' le'e to de'e žialao. Šə sole seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' ṇa'a bachonlilažə'əle Cristən', bito bibi zaquə'an de'en bagwzolao chonlilažə'əlene' šə ca'. ³ Echnia' clar de que notə'ətezə beṇə' soe' seṇy de'en ne' sirconsision, leczə cheyalə' gone' complir yoguə'əloḷ bitə'ətezəchlə de'en na lein'. ⁴ Na' šə chaquele gonle cuaseləḷ can' na lein' par nič gacle beṇə' güen lao Diozən', bachzole Cristən' ca'alə šə can' chaquele, na' bitoch chonle cas can' nži'ilažə' Diozən' chio'o. ⁵ Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' zo Spirit che Diozən' lo'o la'ažda'ochon' na' chonən ca baṇezecho de que Diozən' əṇe' naccho beṇə' güen laogüe'enə' catə' yežincho gan' zoe'enə'. ⁶ Ca naquə chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' bito bi nonən

len Diozən' šə socho seňy de'en ne' sirconsision, o šə cui zochon. La' de'en naquə de'e žialao xen len Diozən', sotezə socho gonlilažə'əcho Cristən' na' gaquecho che ljuēžjcho par nič gacbia' de que chonlilažə'əchone'enə'.

⁷To tyemp babenle can' chebei Diozən', pero na'a chebanda' babe'ele latjə chəsə'əžon beŋə' cuich ŋaole de'en naquə de'e lin'. ⁸Dioz ben' gwlej le'e par nacle xi'ine', bito ŋacho le'enə' chone' par nič chzenagle che beŋə' ca'. ⁹Na' de'en bachzenagle che consejw malən' yobəch əgwzenagle che bitə'ətezachlə de'e chon contr xtižə' Diozən'. Chonle can' na dicho nga: "Latə'əzə xna' cuazin' chonən par nič cheyas doxen cuazin'." ¹⁰Pero na' zoa' lez gon Xancho Jesocristən' par nič yezolao ŋaole de'e ca' babzejni'ida' le'e. Na' notə'ətezə zjənaquə beŋə' ca' chso'on par nič chacžejlažə'əle, Diozən' əgwnežjue' castigw čega'aque'.

¹¹Na' ca naca' nada', nitə' beŋə' chəsə'əne' chsed chlo'ida' de que yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' cheyalə' socho seňy de'en ne' sirconsision. Bitolja zjənlagzejə zjənlagzidə beŋə' nada' žalə' chsed chlo'ida' ca'. Len bito gaquə zdebə no gwzenag žalə' ca', čhedə' bitoch gonən byen so'onlilaže'e Cristən' ben' gwso'ote' bosə'ode'ene' le'e yag corozən'. ¹²Yebeichləda' žalə' beŋə' ca' chso'on par nič chacžejlažə'əle šə chebei Diozən' le'e de'en cui zole seňyən' yesə'əčhog cuinga'aque' yelatə'.

¹³Beŋə' bišə', Diozən' gwleje' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən'. De'e na'anə' bitoch chonən byen ŋaochə costombr ca' can' na lei che neto' beŋə' Izrael. Pero bito de lsens goncho

bitə'ətezə de'e mal de'en na la'ažda'omalchon' goncho. De'en chene'e Diozən' goncho, gaque çe ljuežjcho na' gaquəlen ljuežjcho tocho yetocho. ¹⁴ Na' bazoczcho choncho yoguə'əlo| can' na lein' šə choncho can' nyojən nan: "Goque çe sa'aljuežjo' catg chaque çe cuino'." ¹⁵ Pero šə chacyožə ljuežjcho o chdiləlen ljuežjcho chžiyi'icho de'en non Diozən' par naccho tozə.

Can' goncho šə gwzenagcho çe Spirit çe Diozən'

¹⁶ De'en naquə de'e žialao xen goncho, cheya|ə' sotezə socho goncho can' chene'e Spirit çe Diozən'. Na' šə goncho ca' bito gwzenagcho çe la'ažda'omalchon'. ¹⁷ Catə' chzenagcho çe la'ažda'omalchon' bito cho'en latjə əgwzenagcho çe Spirit çe Diozən'. Na' ca naquə de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho naquən contr de'en chene'e Spirit çe Diozən'. Pero šə choncho can' chene'e Spirit çe Diozən', bito choncho can' na la'ažda'omalchon'. Na' de'en zo Spiritən' len chio'o bito choncho can' goncho žalə' cui zon len chio'o. ¹⁸ Na' šə chzenagcho çe de'en chsed chzejni'i Spirit çe Diozən' chio'o goncho, bitoch naocho costombr ca' de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən'.

¹⁹ Šə chzenagcho çe la'ažda'omalchon' choncho notə'ətezən de'e mal quinga: Chbejyichjcho no'ol çecheo o be'en çecheo par chzolencho beŋə' yoblə; chgo'o xtocho; chebeicho bichlə de'e yelə' zto' de'en zjənac ca'; ²⁰ chejni'alažə'əcho lgua'a lsaquə'; naocho de'en chso'on beŋə' ca' chesə'ənelen de'e xio'; bito zocho binlo len ljuežjcho; chdilə chšəšcho; chgue'i ljuežjcho; chloccho; chi' yichjcho gaquə

güen che cuinzcho sin cui choncho xbab nac gaquə che ljuežjcho; naccho beṇə' gotil; bito choncho txen len ljuežjcho; ²¹ chzelažə'əcho bi de'en de che beṇə' yoblə; chotcho beṇə'; naccho beṇə' güe'e zo; chlencho no lṇi gan' chac scandl; na' choncho bichlə de'e mal de'en zjənaquə ca de'e mal quinga bagwnia'. Na' de'e yoblə chnia' le'e can' bagwnia'acza' antslə, bito yežincho yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e šə choncho de'e mal ca' zjənac ca'.

²² Na' šə chzenagcho che Spirit che Diozən', goncho yoguə' de'e quinga: Gaquecho che ljuežj beṇəchcho; socho mbalaz de'en nombi'acho Diozən'; socho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'; gapcho yelə' chxenlažə' len ljuežj beṇəchcho bitə'ətezə de'en chso'onene' chio'o; goncho güen len beṇə' yeziquə'əchlə na' əži'ilažə'əga'acchone'; goncho complir šə bin' ye'echo beṇə' goncho; ²³ gaccho beṇə' gačjwlažə'; bito güe'echo latjə ṇabia' la'ažda'omalchon' chio'o. Na' šə bachzenagcho che Spirit che Diozən', bito bi bi lei de de'en əṇa choncho de'e mal. ²⁴ Na' chio'o bangodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən' bitoch cho'echo latjə ṇabia' la'ažda'omalchon' chio'o par goncho bi de'en chzelažə'ən. ²⁵ Spirit che Diozən' babenən yelə' mban zejlicane chechon', na' de'e na'anə' cheyalə' socho goncho can' chene'ennə'.

²⁶ Na' bito cheyalə' gon cuincho xen gaquecho lechgualə chebei Diozən' chio'o, la' šə goncho ca' yesə'əža'a beṇə' ljuežjchon' chio'o na' yesə'əgue'ine' chio'o.

6

Cheyalə' gaquəlen ljuežjcho

1 Benə' bišə', šə to benə' ljuezjchon' babxope' bene' to de'e mal, chio'o chzenagcho che Spirit che Diozən' cheyalə' gaquəlenchone' par nič yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə. Na' güe'echone' consejw dižə' šao' əžjsa'alažə'əcho de que leczə ca' chio'o nxož əxopcho goncho de'e malən'. 2 To tocho cheyalə' gaquəlen benə' ljuezjcho ca' bitə'ətezə de'e chsa'ac chega'aque'. Šə goncho ca' goncho complir can' chene'e Cristən' gonchon'.

3 Na' šə goncho xbab de que naccho benə' blao len cui naccho, chxoayagzə cuinchon' šə ca'. 4 To tocho cheyalə' goncho xbab šə de'en babenchon' naquən de'e güen o de'e mal. Na' yebeicho šə babencho de'en naquə güen, pero bito goncho xbab de que güench chon chio'o clezə ca benə' yoblə. 5 La' to tochon' choglao Diozən' checho šə bencho güen o šə bencho mal.

6 Šə no choso'osed choso'olo'i chio'o xtižə' Diozən', bito goncho rgüin len lega'aque'. Cheyalə' əgwnežjoga'acchone' latə' šə bi de'e šao' de'e güen de'e de checho.

7 Bito güe'ele latjə no əxoayag le'e, bito gaquə əgwzochio Diozən' ca'alə. La' segon de'en chonchon' gone' par nič socho mbalaz o par nič si'icho castigw. Can' chac, con de'en chazcho nan' chelapcho. 8 Ben' chon con can' chene'e la'ažda'omale'enə' gwžin ža cuiayi'e zejlicane, pero ben' chon can' chene'e Spirit che Diozən', Spiritən' gonən par nič əbane' zejlicane. 9 Na' bito cheyalə' žjəxaquə'əlažə'əcho par goncho de'e güennə', chedə' la' gwžin ža catə' Diozən' gone' par nič socho mbalaz juisy, con šə cui cuejyichjcho

goncho can' chene'ene'enə'. ¹⁰ Cheyalə' goncho güen len yoguə'əlol beṇə' batə'atezə zo latjə, pero mazəchlə cheyalə' goncho güen len yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən'.

Yeto chopə de'en che' Pabən' lega'aque'

¹¹ Le'e güiašč letr cha'o quinga, la' cuina'an chzoja'an le'e. ¹² Beṇə' ca' chso'on byen sole señy de'en ne' sirconsision chso'one' ca' chedə' chse'enene' yesyə'əbei beṇə' lega'aque' šə baboso'ozoe' le'e señyən'. Chso'one' byen solen par niçh cui no gwlagzejə gwlagzidə lega'aque' can' choso'olagzejə choso'olagzidə beṇə' neto' laogüe de'en chzeneto' ca naquən' bnežjw cuin Cristən' gwso'ote'ene' le'e yag corozən' por ni checho. ¹³ Beṇə' ca' zjəzo señy de'en ne' sirconsisionṇə' zjəchi' yichjga'aque' lei de'en bzoj de'e Moisezən', pero ni lega'aque' cui chso'one' can' nanṇə'. Con chse'enene' sole señyən' par niçh əso'elao' cuinga'aque' na' yesyə'əbei beṇə' lega'aque'. ¹⁴ Ca naca' nada', bitoczə güe'elao' cuina', na' bitobi nonən len nada' šə beṇəçhən' yebeine' nada'. Güe'ela'ogua'a Xancho Jesocristən' na' le'enə' che'enda' yebeine' nada'. De'en nezda' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən' por ni checho bitobi nonən len nada' šə beṇəçhən' yesyə'əbeine' nada'. ¹⁵ Nezda' bito bi nonən šə zocho señy de'en ne' sirconsisionṇə' o šə cui zochon, pero de'e zaquə'əchgüei de'en babocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon'. ¹⁶ Chio'o naccho doaljə beṇə' Izrael lao Diozən' šə bachonlilažə'əcho Jesocristən' na' šə cuich naocho costombr de'en zjənyoj le'e lein'. Na' le'e šə bachi' yichjle tlaozə can'

chene'ene'enə', Diozən' gonšgue' par so cuezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' soteze' yeyašə' yeži'ilaže'e le'e.

¹⁷ Na' par delant bitoch bi xbab clelə gonle che de'en babzoja' le'e. Legwzenag chia' chedə' cuerp chia'anə' nsa'an yiž che de'en baboso'ochi' baboso'osaquə' beṇə' nada' por ni che de'en əchyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Beṇə' bišə', Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

**Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho
Jesocristən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2